

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 179 (2741) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Visszapillantás a nagy napokra:

Ötszörös tülerőt győztek le honvédeink Galiciában

A Szovjet támadó hadjáratra készült fel Magyarország ellen

Stanislauból jelenti a MTL: Az egész sajtó és Magyarország lelkesedéssel fogadta, amikor *Bárdossy* László miniszterelnök a parlamentben bejelentette, hogy a magyar városok és a magyar emberek élete és vagyona ellen elkövetett minősíthetetlen szovjet repülő-támadások miatt az ország hadiállapotban lévőknek tekinteni magát a Szovjetunióval. Honvédeinknek nagy feladatokat kellett teljesíteni a Kárpátok ormán, amikor az önálló magyar hadműveletek megindultak.

Az ország a legnagyobb lelkesedéssel fogadta a vezérkari jelentéseket, amelyek közölték, hogy június 27-től július 8-ig lezajlott villámháborúban csapataink megállták a helyüket és a kifizető feladatokat megoldották. A magyar sajtó képviselőinek most alkalmuk nyílt a honvéd csapatok által megszállt galíciai területeket bejárni és a helyszínen győződhettek meg arról, hogy milyen nagy nehézségekkel kellett megküzdeni a négy-ötszörös tülerőben lévő ellenséggel szemben.

át a határt csapataink zöme.

Gyors seregtestünk Kolomeaig és Zaneszcykiig tört előre. A dnyeszteri szovjet csapatok a Dnyeszter vonalát nagy erővel igyekeztek tartani. Gyors seregtesteink azonban három irányba felfejlődve, legyűrték az ellenállást. Az

egyik rész Zaneszcykinél kieroszakolta az átkelést a Dnyeszteren és a folyó egyik kanyarába beszorult ellenséget megsemmisítette, illetve foglyul ejtette. Gyors seregtesteink felvették az érintkezést a balszárnyon lévő 11-ik német hadtesttel.

A honvédség összes fegyvernemei hősiiesen harcolnak

Fegyvernemeink teljesítményét vizsgálva a legnagyobb elismeréssel kell megemlékezni az utászokról. A gyalogosok sok emberfeletti menetteljesítményt nyújtottak, harcok között négy nap alatt 120 kilométert tettek meg esőben, sárban. Kerékpáros egységeink 37 óra alatt 180 kilométert tettek meg harcolva, robbantásokon keresztül, folyókon átgázolva, utánpótlástól elvágva. A legszükségesebb utánpótlás repülőgépen történt.

Kerékpárosaink gyorsan előrehaladva biztosították a gyalogos csapatok számára a fontos tereppontokat. A tüzérség a legteljesebb összhangban és együttműködésben, eredményesen támogatja a gyalogosaink, illetve gyors alakulataink előrenyomulását. A légvédelmi tüzérség is mindenütt a helyén volt és az ellenséges gépek általában kénytelenek voltak a határtól visszavonulni.

Repülőink teljesen bekapcsolódtak földi csapataink műveleteibe. Felderi-

téseikkel értékes adatokat szereztek és sikeres támadásokat hajtottak végre az ellenséges repülőterek, vasúti állomások, gyülekezési pontok és menetoszlopok ellen.

Végül meg kell emlékezni egy nem harcoló, de igen eredményesen működő szolgálatról, a hírszerző szolgálatról, amely kitűnően működött. A hadműveletek során különösen Zaneszcykinél nagyszámú foglyot ejtettünk. A foglyok felerészét azonban, miután ukránok voltak, szabadon bocsájtottuk. Ezenkívül

igen értékes hadizsákmány jutott kezünkbe.

A Kárpát csoport parancsnokság irányítása alatt lefolyt hadműveletek méltán kiérdemelték szövetséges társaink elismerését és nagyrabecsülését.

Ez a hadjárat volt a tiatal honvédség első villámháborúja, amelyben komoly ellenséges ellenállás és súlyos harcok között megállta helyét a magyar honvédség.

Szovjetálmok

-- magyarországi bevonulásról

Az események alakulása lehetővé tette a részletesebb közléseket a hadműveletek lefolyásáról. Mindenekelőtt rá kell mutatni, hogy az ezeréves magyar határnak a Kárpátok gerincének óriási katonai, földrajzi és stratégiai jelentőségére. A Kárpátok gerincének ezt a jelentőségét ismertette fel *Ivanof* tábornok 1915-ben, amikor a Visztulánál nehéz helyzetbe került orosz csapatokon úgy akart segíteni, hogy a Kárpátokon keresztül törve, Budapesten és Bécsen áthaladva, hátbatámadják a németeket.

Most is az 1915-iki gondolatot akarták végrehajtani. Ezt bizonyítja a stanislaui katonai parancsnokság épületében talált

terv. Tervüket azonban a balkáni háború villámgyors befejezése miatt nem tudták megvalósítani. A szovjet kétségtelenül támadó hadjáratra készült fel, amint a hírszerzésünk is jelenti. Februárban megkezdték határunkon a csapatösszevonásokat és 17—25 seregtestet vontak össze,

ami igen tetemes erő és semmiestre sem a védekezésre kellett.

Áprilisban a honvéd vezérkar főnöke és a honvédelmi tanács elhatározta, hogy 2 seregtestünket és a határvidész dandárunkat előretolja az ezeréves történelmi határ biztosítására.

Összedőlnek a szovjettervek villámgyors csapataink támadásán

Június 26-án történtek a szovjet repülőgéptámadások, 27-én állt be a hadiállapot. Akkor kapott parancsot az itteni hadtestparancsnokság arra, hogy a két seregtesttel indítson támadást. Ugyanakkor értesítették, hogy gyors seregtesteinket útnak indították.

Az Uzsoki-szorostól Felsővisóig terjedő támadó arcvonal mintegy 260—280 kilométer légvonalban, 200 kilométer széles volt az előnyomulási sáv. Kerékpárosaink az Uzsoki-szoroson keresztül lépték át a határt. Siankit és Boryniát elfoglalva nyomultak előre, oldalba támadva azt az ellenséges erőt, amelyet a Vereckei-szoroson keresztül előrenyomuló csapataink szembe támadtak.

Az eredmény teljesen megfelelt a várakozásnak. Kerékpárosaink fel-

vették az érintkezést a mi balszárnyunkon előrenyomuló német erőkkel.

A Beszkiid alagúton átkelő magyar csapatok megtámadták a *Larwoche* előtt elhelyezkedett szovjet erőket, kiverve állásaikból, megfutamították őket.

A toronyi hágón átkelt magyar csapatok mindjárt kezdetben igen erős ellenállásra találtak, mert szemben *Wihkow* körül erősen kiépített szovjet tüzérségi állások voltak. Ezek olyan tüzet nyitottak, hogy hosszabb ideig moccani sem lehetett, csak amikor északabbra lévő csapataink előbbre jutottak és az ellenség visszavonulását fenyegették, akkor huzódtak hátra a szovjet katonák. De így is lépésről-lépésre meg kellett küzdeni az utóvédekkel. A Tatár-hágón lépte

Roosevelt hajóján az ir partok mentén cirkál

Hol lesz a Churchill-Roosevelt találkozó?

Washingtonból jelenti a Reuter: A Potomac jachtról érkezett hírek szerint Roosevelt az új-angliai partok mentén cirkál. Egyáltalán nem tett említést a Roosevelt-Churchill találkozóról. Potomac nem halad azzal a sebességgel, amelyet akkor venne fel, ha találkozni akarna egy Európából jövő személyiséggel. (MTI.)

Washingtonból jelenti a Német Tl.: A tengerészeti hivatalnak szerdán délután kiadott közleménye szerint a Potomac, Roosevelt yachta az Ujangliai partvidék mentén cirkál. Az Associated Press közleménye szerint abból a tényből, hogy a Potomac az Ujangliai partvidék mentén cirkál, arra vének

következtetni, hogy nincs tervbe véve valahol az Atlanti óceánon Roosevelt és Churchill közötti találkozó. (MTI.)

EGYES JELENTÉSEK SZERINT MÁR MEGTÖRTÉNT A TALÁLKOZÁS

Budapest, a MTL. jelenti: A Mai Nap írja: Washingtonból jelentik. A Miami Herald című tekintélyes vidéki lap feltűnő részletekben tájékoztatást közöl Roosevelt és Churchill állítólagos találkozásáról. A lap azt állítja, hogy megbízható washingtoni képviselői helyről megtudta, hogy Roosevelt és Churchill kedden délután egy kezelebről meg nem jelölt hajó fedélzetén találkoztak az Atlanti óceán északi

részen. Washingtoni körökben sem meg nem cáfolták, sem meg nem erősítették a találkozást.

Stockholm, Bud. Tud.: Londoni tudósítás szerint Churchill és Roosevelt találkozája azt a célt szolgálja, hogy a két ország közötti viszonyt teljes egészében tisztázzák. Ez a tárgyalás amerikai területen folyik és részt vesz benne Hopkins is, aki londoni és

moszkvai tapasztalatai alapján tanácsal szolgál.

NEWYORKBA UTAZIK CHURCHILL?

Berlinből jelenti a Német TI.: Az esseni *Nationalzeitung* newyorki jelentés szerint híre jár, hogy Churchill és az Angliába visszatért Hopkins Newyorkba utaznak, hogy személyes megbeszélést folytassanak Roosevelttel a háborús helyzetről. (MTI.)

Az azori szigetek megszállását Braziliával kellene végrehajtani

Berlinben nagy jelentőséget tulajdonítanak a kérdésnek

Budapest, a MTI. jelenti: Pest írja: A Pest szerkesztőségének telefon tudósítása: Az Azori szigetek körüli lehetséges fejleményeknek Berlinben nagy jelentőséget tulajdonítanak. A külügyminisztérium illetékes tényleges részletesen foglalkoznak a kérdéssel. Az egészről csak annyi ismeretes, amennyit egy amerikai újság közölt, hogy Washington felszólítására

Braziliának kellene végrehajtani az Azori szigetek megszállását.

Az illetékes német megjegyzés a legelősebben megvilágítja azt a feszültséget, amely az Azori szigetek körül keletkezett.

Portugália ebben az ügyben kérdést

intézett Washingtonhoz és kapott is választ, de az — német megítélés szerint — éppen olyan kétértelmű, mint amilyent annakidején Izland kérdésében adtak.

Ha most hirtelen Brazília lép a színpadra, az Azori szigetek kérdésével kapcsolatban, ebből azt a következtetést lehet levonni, hogy az Egyesült Államok — német megítélés szerint — az Azori szigetek ellen irányuló műveletekkel szemben álló világ közvéleményére akar hatni.

A német külügyminisztériumban kijelentették, hogy a német kormány a lehető legnagyobb figyelemmel kíséri az Azori szigetek ügyét.

Moszkvát, Szentpétervárt és Dovert bombázták a németek

Moszkvából jelenti a Reuter: Csütörtökön virradó éjjel a német légi erők támadást intéztek Moszkva ellen. A repülőgépek gyújtó és robbanó bombákat dobtak le. Több ember meghalt. (MTI.)

Berlinből jelenti a Német TI.: Egy német felderítő repülőgép Szentpéter-

vár felett lelőtt 8 záróléggömböt és 17-et megrongált. (MTI.)

Berlinből jelenti a Német TI.: A német haditengerészet messzehordó ütegei szerdán hatásosan tüzeltek Dover város hadászati célpontjaira, valamint a kikötő berendezéseira. (MTI.)

Egymillió katonát mozgósított Japán

Rómából jelenti a MTI.: Az olasz sajtó a távolkeleti feszültség fokozódásáról számol be. Mint a *Telegrafo* Tokióból jelenti, megbízható értesülés szerint Japán az utóbbi napok során egy millió embert mozgósított. (MTI.)

JAPAN CSAPATOKAT KÜLDÖTT INDOKINA HATÁRVIDÉKERE

Baselből jelenti a Bud. Tud.: A *Nationalzeitung* tokiói tudósítója jelenti, hogy Japán részről megerősítették azt a hírt, hogy Indokina határának bizonyos vidékére fegyveres japán erők és tüzéséget küldtek. Tokióban megerősítették továbbá azt a

hírt, hogy Japán azt a javaslatot tette Thaiföldnek, hogy kövesse Indokina példáját és helyezze magát Japán védelme alá.

AZ USA KANADABAN VASÁROL REPÜLŐGEPEKET TÁVOLKELETI CÉLOKRA

Washingtonból jelenti a Stefani: A washingtoni kormány elhatározta, hogy katonai repülőgépeket vásárol Kanadában, amelyeket a Távolkeletre szándékozik küldeni. A kanadai kormány elfogadta a megrendeléseket. (MTI.)

Angol és szovjet akadémikusok az emberiség jövő boldogulásán gondolkoznak...

Lisszabonból jelenti a NTL.: Az angol királyi tudományos akadémia elnöke meleg üdvözlő táviratot kapott a szovjet akadémikusoktól, amelyben az emberiség jövő boldogulásáért folytatott harcot hangoztat-

ják, de hangsúlyozzák azt is, hogy a szovjet tudósok minden erejükkel készek közreműködni a küzdelemben, amelynek célja a szabadság kivívása a zsarnoksággal szemben. (MTI.)

Meghalt Rabindranath Tagore

Kalkuttából jelenti a Német TI.: Rabindranath Tagore meghalt. (MTI.)

Rövid felsoros jelentés számol be a nagy hindu költő haláláról, akinek Magyarországon is igen sok rajongója van. A bengáli hindu nyelven írt költeményeit angol tisztok juttatták el az európai kultúra számára. azóta több műve megjelent magyar fordításban is. Rabindranath Tagore már 18 éves korában előadta egy operáját Kalkuttában, 1913-ban pedig elnyerte az irodalmi Nobel-díjat Többször járt Európában. a jogot angol egyetemeken végezte.

az európai szellem azonban teljesebben idegen maradt lelkének. Nagyon szerette a természetet, alig van költő, aki mélyebb intimitásban élt volna a természettel, mint Tagore. Elmékedő, bölcs és szent ember volt... Evekkel ezelőtt beteg szíve elhozta őt Magyarországra is és Balatonfüreden kereste a gyógyulást. Órákig ült a park évszázados fái alatt, elmélkedve. Most 80 éves korában elment ő is a „felhők fölé, ahol mindig kék az ég." Ahogy egy másik keleti költőtársja írta: „Mi elmulunk, de tovább rojnják útjukat a feleltek..." (P. L.)

Megháromszorozódott az iskolán kívüli népművelési bizottság teljesítménye Biharmegyében

Biharvármegye Népművelési Bizottsága a napokban terjesztette föl az 1940—41-ik tanévről szóló beszámoló jelentését. A bizottság elnöke dr. Nadányi János alispán áll elnökként és ügyvezető elnökként dr. Martsa Dénes tanügyi tanácsos tanfelügyelő, míg a bizottság ügykezelési munkáját Tarkó Lajos népművelési titkár intézi. Ez év január hó 20-án Nadányi alispán lelkes felhívással terjesztette ki a bizottság szervezetét a visszacsatolt biharmegyei területekre is; tehát ez időtől kezdve már az iskolán kívüli népművelési munkája az egész megnagyobbított Biharmegye területén megindult.

A mostani beszámoló száraz adatokat sorol föl, de azok mögül kitesugárzik a munka lelkeségének a melege és nagy belső ereje. Részletesebb méltatására csak azért is vizsgálunk kell térnünk, mert közönségünknek tudnia kell népünk szellemi élet föllendítésének arról a nagy és egyre nagyobbodó folyamatáról, mely a népművelési bizottság működését jellemzi. A közönség érdeklődésének is bele kell kapcsolódnia ebbe a folyamatba, mert ez biztatón hat a bizottság munkájára is, de másrészt megelégedést és népünk sorsa iránti jó bizakodást tud kelteni minden érdeklődőben.

Egyelőre csak azt az összefoglaló adatot közöljük, hogy Biharvármegyében a bizottság az elmúlt tanévben 17.733 munkórát fordított tömegnevelési munkára. Tervezett 9000 órára s szinte kétszerannyit végzett, mint amit tervezett. A közel 18 ezer munkaórából a visszatért megyeterületekre 4660 esett. Ekkörrel belüli márciustól kezdve, mert ekkörrel kezdhettek itt munkába az első megszervezés után. A népművelési előadásoknak 128.888 hallgatója volt a trianoni Biharvármegyében, s 75.085 a visszacsatolt megyeterületen; az egész megnagyobbított megyében tehát 203.937 ember vett részt az előadásokon.

A népművelési bizottság a közoktatásügyi minisztérium segítségével 61 faluban létesített népkönyvtárat, a visszatért megyeterületen eddig 6 faluban. Egyéb szervezési népkönyvtár még volt 49 helyen. A közoktatásügyi minisztérium segítségével szervezett népkönyvtárakban 9780 és 4882 volt a könyvek száma, az egyéb szervezésű könyvtárakban 49.864 kötet. Olvasó volt 18.642 és 853 család, mely összesen 29.790 és 2271 művet olvasott.

Igen érdekes fejlődést mutat, hogy a népművelési előadások munkaórája a megelőző 1939—1940-ik tanévben még 7235 volt, míg a most befejezett 1940—41-ik tanévben — amint jeleztük — közel 18 ezer, vagyis a lefolytatott tanévre a munka szinte megháromszorozódott. Ez a népművelési munka buzgóságán kívül azt is jelenti, hogy a nép érdeklődése is örvendően felfokozódott.

A kormányzói pár is részt vett gróf Festetich temetésén

Keszthelyről jelenti a MTI.: Csütörtökön délelőtt 11 órakor temették el Festetich György herceget. Megjelent a temetésen Horthy Miklós kormányzó feleségével, József és József Ferenc királyi hercegek, az elhunyt özvegyének édesapja. Ott volt Teleky Béla gróf főispán, Brand Sándor alispán, a vármegye országgyűlési képviselői, a törvényhatóság tagjai, a hercegi udadalom tisztikara, a herceg kegyuri templomának plébánosai, a gazdasági akadémia Hauzer János igazgató vezetésével. Az útvonalon tömött sorban álltak az emberek, amerre a menet elhaladt a templomtól a családi sírboltig. A gyászszertartás előtt a gyászmisét és a gyászszertartást Czaplak Gyula dr. veszprémi püspök végezte. Három kocsival a koszorukat.

Felesleges a pékek előtt állni

Nagyvárad. Saját tud. Dr. Gyapay László helyettes polgármester ismételt felhívja a város közönségét arra, hogy kenyérliszt és kenyér van bőven, tehát teljesen felesleges az acsorgás már a kora reggeli órákban a péksütek előtt. A pékeknel és fűszereseknél egész nap folyamán kapható a kenyér, erről a helyettes polgármester személyes szemléje alkalmával meggyőződött.

Dolch Béla kihívta Czaja Józsefet. Nagyvárad. Saját tud. Dolch Béla, a városzerte ismert robusztus erejű oroszlan és tigrisszelidítő, aki a birkozásnak is mestere, kihívta a Franzini cirkuszban most szereplő birkozóbajnokokat, köztük Czaja Józsefet is, hogy összemérik vele erejüket. A birkozók, akik között ismert nevű finn, német és cseh bajnokok is vannak, elfogadták a kihívást és Dolch Béla értesülésünk szerint pénteken este lép először porondra, b'

Teljes erővel folyik az átka- rolási csata a keleti arcvonalon

**A véderőparancsnokság részletesen fogja ismertetni
a világtörténelem legnagyobb csatájának lefolyását**

Berlinből jelenti a NTL: (A véderő főparancsnokság által kiadott jelentés második része).

A déli szárnyon lévő hadseregcsoportnak elejétől fogva különösen súlyos terep és időjárási viszonyokkal kellett megbirkóznia. A számbelileg erős főlényben lévő ellenség leküzdésével sikerült az ellenséget meghátráltatni és Zsito mir-nál éket verni az ellenség vonalába és ezzel a Sztalin-vonal háta mélyen benyomulni.

Az átkelésel vált lehetségessé a Dnyeszter és Dnyeper között délre vonuló ellenség visszavonulási összeköttetéseit elvágni és bevezetni az átka-rolási csatát, amely most teljes erővel folyik. Ezekben a harcokban a német véderővel szövetséges magyar és szlovák kötelékeknek is kimagasló részeik voltak.

Ezekkel a hadműveletekkel egyidejűleg a német és román kötelékek klerószakolták az átkelést a Pruthon. Az eddigi számlálások szerint ezen a szakaszon a foglyok száma meghaladja a 150.000-et. 1970 páncélcsoport, 2199 löveget számoltak össze. A hadműveletek során 916 ellenséges gépet lőttek le, vagy semmisített meg a német légiere.

A szmolenszki nagy harc kiterjedése, ideje és hevesége a bolsevik véderő ellen vívott megsemmisítő csatáján történelmileg egyedülálló. A német haderő osztagai csaknem négyhetes küzdelemben véres veszteséget okoztak az ellenségnek. Kerekén 310.000 fogoly került német kézre. 3205 páncélcsoport, 3120 löveget és beláthatatlan mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak vagy semmisítettek meg. A szovjet légiere ezen az arcvonalszakaszon 1098 gépet veszített. A véderő főparancsnokság holnapi közleményében közelebbi részleteiben ismerteti ezeknek a csatáknak lefolyását.

A német véderőparancsnokság jelentésében között 400.000 fogoly, 7615 páncélcsoport, 1423 löveg és 6233 repülőgép összesen 895.000 fogolyra, 13.145 páncélcsoportra, 10.388 lövegre, 9082 repülőgépre emelkedett. Ezzel olyan sikert arattak, amelyek messze felülmúlták a németek várakozásait. A véderő kézenáll egy új hadműveleti szakaszon folytatni azt a harcot, amelyet a legnagyobb győzelmek sorozatával kezdtek meg. (MTI.)

A véderőfőparancsnokság kiegészítő jelentései

Berlinből jelentik: A véderő főparancsnokság szerdán kiadott négy rendkívüli jelentése kiegészítéseként jól értesült katonai helyről a következőket közlik a Német Távirati Irodával: Ezekből a jelentésekből az derül ki, hogy

a Sztalin-vonal ellen folyó német hadműveletek főjezete a Szmolenszki körüli diadalmas csata befejezése után lezártnak tekinthető és a hadműveletek új szakaszba kerültek.

A rendkívüli hadijelentés rámutat arra, hogy a jól felszerelt szovjet hadsereget szétfúzták. Az eddigi keleti harcok együttes eredményeként eddig kerekén 900.000 foglyot ejtettek, több mint 12.500 harci gépet, tízezer ágyút és 9.000 repülőgépet pusztítottak el vagy zsákmányoltak. Utálnak arra, hogy a szovjet katonák rendkívül szívósan védekeztek. Így a szovjet veszteség a foglyok többszörösét teszi ki. Eszerint 3 milliónál több veszített el, a német fogságba kerültekkel pedig 4 millió. A keleti hadműveletek diadalmasan folynak és új szakaszba léptek. (MTI.)

21 kiserődöt rohammal foglaltak el Kievtől délre a németek

Berlinből jelenti a NTL: Augusztus 5-én a német csapatok tovább folytatták a legutóbbi napokban meg-

kezdett betörésüket a Kievtől délre eső térségben lévő megerősített szovjet állások ellen. A német csapatok merész rohammal kivelelték a szovjet csapatokat földállásaikból és bevették 21 kiserődöt. A szovjet ellen-támadások a németek hatásos tüze-

Diszfelvonulás a moszkvai Kreml főterén, a „Vörös-téren” Lenin mauzoleuma előtt. Ma már az egész Kreml romokban hever a „vörös próféta” siremlékével együtt.

Szovjet hajók fekete napja a Fekete- tengeren

Berlinből jelenti a NTL: Augusztus 5-én a Fekete-tengeren német harci-gepek több találattal elsüllyesztettek egy erősen megrakott szovjet kereskedelmi hajót. Egyik fekete-tengeri kikötőben egy 3000 tonnás kereskedelmi hajót, három másik 2000-3000 tonnás szovjet hajót és egy 5000 tonnás hajót súlyosan megrongáltak. (MTI.)

Berlinből jelenti a NTL: Illetékes helyen újságírók előtt szerdán megértesítették, hogy a Moszkvába kinevezett diplomaták közül sokan már is elhagyták a szovjet fővárost. A diplomaták jelenlegi tartózkodási helyéről közelebbit nem tudnak. (MTI.)

Szibériába szállították a Don vidékéről a buzakészleteket

Rómából jelenti a Stefani: A londoni rádió bejelentette, hogy a szovjet hatóságok a Don vidékéről a buzakészleteket Szibériába szállították. Azokban a községekben, ahol nincs elegendő munkaerő, a termést ter-

szervei pusztítják. A lakosság tehetetlenül nézi ezt a pusztítást, amely éhhalálra ítéli őket. A szovjet hadsereg főparancsnoksága, úgy látszik, hatalmas területek elvesztésével számol. (MTI.)

A finn csapatok terszerűen haladnak előre

Berlinből jelenti a NTL: A finn csapatok az arcvonal északi részén terszerűen haladnak előre. Kedden is megsemmisítettek több szovjet köteléket. E harcokban a finnek sok zsákmányra tettek szert. (MTI.)

Helsinkiből jelenti a NTL: A finn romboló repülők és a légvédelmi tüzéség leelőtt 8 támadó szovjet gépet. Egy finn gép a légi harcban elveszett. (MTI.)

Tobruk, Bardia, Suez, Port-Said német bombatűzben

Rómából jelenti a Stefani: Az olasz főhadiszállás 428 jelentése: Légierőnk bombázta Cyprus repülőterét és Málta szigetén La Valetta tengerészeti támaszpontot. Észak-Afrikában olasz és német gépek megtámadták Tobruk és

Marse Matruh katonai berendezéseit, valamint Siddi el Barrani kikötőjét és Fukaji repülőterét. Ellenséges gépek bombákat dobtak Bardiarra, Dernára, Benghazira és Misuratára. Kár keletkezett. Egy benzülőtt meghalt, 5 megsebesült. Benghaziban a légvédelmi tüzéség hétfőn két ellenséges gépet leelőtt. (MTI.)

FRISS OLASZ CSAPATOK VÁLTJÁR FEL A NÉMET ÉS BOLGÁR CSAPATOKAT TRACIÁBAN

Baselből jelenti a Bud. Tud: A Basel Nachrichten ankaraj tudósítója jelenti, hogy ottani megbízható értesülés szerint Macedóniában és Tráciában olasz csapatok váltják fel a bolgár és német csapatokat. (MTI.)

PORT-SAID KIKÖTŐJÉT BOMBAZTÁK A NÉMET STUKÁK

Berlinből jelenti a Német TI: A német légi haderő miután hatásosan és ismételten megtámadta Suezet, Alexandriát és Izmailiát, augusztus 5-re virradó éjjel lecsapott Port-Saidra is. A kikötőberendezéseket sok bomba érte. (MTI.)

ANGOL LÉGI BOMBÁZÓK KUDARC- BA FULT KISÉRLETE CALAIS EL- LEN

Berlinből jelenti a Német TI: 12 brit bombavető repülőgép 6-án az esti órákban 30 vadászgép védelme alatt támadást kísérelt meg a calaisi partok ellen. A német vadászok 12 kilométernyire a francia partok előtt vizsztatérésre kényszerítették őket. (MTI.)

Ezért harcol a finn katona!

-- A finn haditudósító század közlése --

— A Magyar Lapok eredeti cikke —

Mannerheim tábornagy második hadbaszólító parancsára egy emberként fogott fegyvert a finn nép.

— Felszabadítjuk testvéreinket! Itt az idő! Szól a trombita! — hangzott faluról-falura a kiáltás.

S a finn hadsereg azóta német szövetségese oldalán mélyen benyomult a Szovjetbirodalom volt területébe és délen Szentpétervárt ostromához készül.

Vajjon hol van hát az a terület, amelyen finn testvéreket, finn földet kell felszabadítani Suomi katonáinak? — kérdezték a külföldiek. Ennek megértéséhez vissza kell jároznunk a történetében husz évtel.

Visszalopózunk a történelemben

Az 1920—22. évi karéliei finn szabadságharc szerencsétlen kimenetele után a bolsevikiek hozzáfogtak ahhoz, hogy a saját elgondolásuk szerint szervezzék meg a keletkaréliei területeket. Már az 1920. évben nagyobb számú finn vörösgárdista található Kelet-Karéliában, akik oroszul tudtak és ezért az új közigazgatásban szolgálatukat igénybe vehették. Már korábban alapították a bolsevikiek a különböző keletkaréliei körzetekben u. n. központi intézőbizottságokat. Az aunos-i központi bizottság már 1920 májusában azt az indítványt tette, hogy léptessenek életbe keletkaréliei általános népképviselőket. A rákövetkező június havában olyan rendeleteket bocsátottak ki Moszkvában, mely szerint a karéliei munkás-lakosság között „közösségek” (Kommune) alapítandók. Egyidejűleg népgyűlés összehívását is elrendelték. Ez a gyűlés 1920 július elején gyűlt egybe és 142 képviselő szavazatával jóváhagyta a szóbanforgó közösségeket. Egyidejűleg ezt a népkarátának nyilvánították. A karéliei terület végleges határait az 1920. augusztus havában kelt rendelet vonja meg.

Gyors békében nincs köszönet

Ennek az egész politikai szervező munkának kevés a háttér. A szabadságharc még egyre dühöngött és a lakosság közt nem volt valami nagy lelkesedés a szovjetkötélékkel való felvétel iránt. Két nagy keletkaréliei lelkesítő körzet, Ropola és Porajärvi kéri a Finnországhoz való csatlósítást és védelmet. A keletkaréliei bolsevista népképviselőnek azonban éppen az a feladata, hogy a Finnországhoz való csatlakozási törekvéseket elfojtassa. Ebben az időben kezdődtek meg Dorpatban az 1922. évi finn-szovjet-orosz béketárgyalások, ahol megbeszéltek Kelet-Karélia önkormányzat iránti kérelmét. Ilyen állapotok között a bolsevista keletkaréliei képviselőt a moszkvai kormánynak nagyon a kedve szerint való volt. Hiszen Karélia szabadságát éppen a bolsevista uralomban megtestesülve kívánta látni. Ezért dolgozott a petroskoi népképviselőt is meggyorsított tempóban. Ehhez a rosszul előkészített népképviselőt az egész tervezetet Aunusban csinálták 1920 május 5-én. Június 7-én már követte ezt a moszkvai engedélyt és július 1-én össze-

szült a gyűlés. Augusztus 4-én megállapították az új Szovjetköztársaság határait, bár a bolsevikiek még egyáltalában nem is kontrollálták ezt a területet. Szeptember 22-én bolsevik felhívást intéztek Kelet-Karélia népéhez. Október 14-én véglegesen létrejött a béke Dorpatban Finnország és Szovjetország között.

Komédia volt a népképviselő

Az igazi keletkaréliei önállóságot szovjet részről egyáltalán nem biztosították. Az egész népképviselőt a valóságban komédia volt. A 45 keletkaréliei lelkesítő körzetből csak 24 volt képviselve benne. Általános választások egyáltalán nem voltak és az első ülésen kijelentették, hogy csak a kommunistáknak van szavazati joga. Így a tagok javarészeinek egyszerűen elrabolták a szavazati jogát.

Az ülés első feladata annak a nyilatkozatnak megszerkesztése volt, amely szerint Kelet-Karélia „égető szükségét érzi annak, hogy belépjen a szovjetkötélékbe”. Ezt a határozatot közvelelőnek kellett a dorpati orosz békedelegációnak tudomására hozni. Így ezzel a Szovjetunió a Kelet-Karéliára vonatkozó határozatait igazolni tudta a külföld előtt.

Az új szovjetköztársaság déli határa a Swir folyót követte s ezen a finn nemzetiségűek túlnyomó többségben voltak. Ezért kérvénnyel utóbb a Swir-vidéket elcsatolták az új köztársaságtól és helyette az Onega-tó északi, orosznyelvű vidékét kapcsolták hozzá. Így könnyítették meg az eloroszosítás problémáját.

„Karéliei Autonóm Szociáldemokrata Szovjetköztársaság”

Lassankint azonban kitűnt, hogy a karéliei munkás lakosság szervezetei mégsem felelnek meg a követelményeknek. Ezért egy második központi kormányzert létesítettek Petroskóban, amelyet központi intézőbizottságnak neveztek 1923. VII. 25-én azután megalapították forma szerint is a „Karéliei Autonóm Szociáldemokrata Szovjetköztársaságot”, amely azóta is fennállt. Szovjetkarélie, ahogy azt Moszkvában röviden nevezték, csak tagállama volt a föderatív Szovjetunióknak. Az Unio csupa ilyen, hasonlóan „független” köztársaságokból áll. Maga a tulajdonképpeni Szovjet-Oroszország is csak ilyen részköztársaság a Szovjetunióban.

Szovjetkarélie külső politikai formája szerint megalapítása után többé már nem változott. Ezzel szemben belső átalakításokat foganatosítottak: kezdetben megtartották a régi körzeteket, később azonban egészen új beosztást létesítettek. A körzetek száma ezáltal csökkent.

A tavalyi finn-szovjet orosz háború után 1940. évi március havában megkötött moszkvai béke újabb finn területet szakított le Suomii testéről. Finn-Karéliát és fővárosát, Viipurit — Finnország második legnagyobb városát — a szovjetkaréliei köztársaságba bekebelezte be.

Ezzel a 27.000 négyzetkilométernyi új területtel növekedett, összesen 172.000 négyzetkilométerre. Megjegyzendő, hogy az úgynevezett Szovjetkarélie határai Szovjetország fe-

le nem egyeztek meg a történelmi határokkal, melyek keleten a Dwina folyóig, délen pedig a Volga felső folyásáig, illetve eredő-ágainak vidékéig nyultak. Mivel a bolsevikiek a Finn-Karéliával szinte teljesen lakatlan területet vettek át — a közel félmillió finn lakos ugyanis átvándorolt tavaly a finn uralom alatt maradt területekre — azért a moszkvai békevel Szovjetkarélie lélekszáma alig növekedett valamennyivel.

Suomi hőseinek van miért harcolni!

A győzelmesen előnyomult finn és szövetséges seregek az „édes felszabadított karéliei területeken a vöröshadsereg katonáin s azok családjain kívül tehát alig találtak polgári lakosságot. Sajnos, azonban a moszkvai béke előtti Szovjetkarélie területén sem akadtak sokkal többre. Ennek oka azonban nem az áttelepülés s nem a hazavándorlás! Itt a bolsevik

uralom ritkította meg Karjala fiait. Husz éven át rendszeresen telepítette át őket akarattal ellenére „beljebb fekvő” területekre.

A finn katona tenyere szorosabbra markolja a fegyvert, ha erre gondol.

Suomi hőseinek van miért harcolniuk!

A horvátországi lázadók elnyerték méltó büntetésüket

A zsidók pénzeliék a horvátországi vörös-terror bandákat

Zágrábról jelenti a Német TI: A Poglavnik hivatala nyilvánosságra hozta az elmúlt hetekben megkísérelt kommunista és szerb felforgatókat. Az angol rádió július 10-ike körül arra szólította fel a horvát lakosságot, hogy 14-én lázadjanak fel. Közvetlenül e nap előtt az angol rádió hírül adta, hogy a lázadás időpontját elhalasztották. Ellentétben azzal az utasítással, a kerestincói gyűjtőtábor 80 foglya kitört a táborból, de hamarosan elfogták őket. 20-án fegyveres horodák törtek elő az erődökből, hogy rátörjenek a békés falvakra. Az áldozatok között voltak gyermekek és nők. Ezen a vidéken

megtámadták a csendőröket is.

A horvát hadsereg és az usztasamilicia erőlyesen, csirájában folytatta el ezeket a bűnös vállalkozásokat.

Kiderült, hogy ezeket a bandákat a zsidók pénzelték. Mindenütt vörös lobogót lengettek.

Azt beszélték, hogy a vörös hadsereg már bevonult Zágrába és más nagyobb horvát városokba. Néhány kisebb csoport jelentéktelen merénnyel követett el. A felforgatók már elnyerték méltó büntetésüket. Egy kommunista-szerb bandát Verbász körül körülzárt a horvát hadsereg és az usztasa-szervezet. (MTI)

Sziklasir a vizmosásos szakadéokban

Árpád vezér sírját husz évi kutatás után tárták fel

Budapestről jelentik: Röviden jelentettük már, hogy a pomázsi reinterületek feltárója, Sashegyi Sándor, a kiváló régész bejelentette vitéz Endre László alispánnak, hogy Pomáz térszomszédságában megtalálták a honoszerző Árpád fejedelem sírját.

A rendkívül történelmi jelentőségű lelettel kapcsolatban Sashegyi Sándor dr. nyilatkozott egy újságitró előtt és többek között a következőket mondotta:

— Husz évi pomázskörnyéki kutatásaim ma már azt igazolják, hogy arégen keresett és okleveles anyagokkal igazolható Sikambrával, amely a hunn korszakban Attila városa volt, vagyis Etzelburggal állunk szemben. Így nem is lepődhetünk meg, hogy ezen a területen van a honoszerző Árpád fejedelem eltemetve. Anonimus adata ezt írja: „Az Urnak 907. esztendejében... elte-

mettetett egy pataknak forrása felett, amely patak komederben folyik alá, Attila városában...”

— Pomáztól északnyugatra a Lahm hegynek keleti nyulványán lévő nagy vizmossta szakadék vízese felett lévő sziklacsopornál találjuk a fejedelmi sziklasírt. A fellelt rovásjelek is ezt igazolják.

Az utóbbi hetekben a tudományos körök legkiválóbbjai tették látogatást a sziklasírnál. A látottak meglepő hatást gyakoroltak a szakértőkre. Külön szakképzettséggel kereste fel a sírt a főváros helyettes főigazgatója is. Sashegyi Sándor bejelentését rendkívül nagy érdeklődéssel fogadta Pestvármegye vezetősége és vitéz Endre László tudósokból álló szakértői bizottsággal a napokban megtekintti a feltárási munkálatokat.

A NÉMET ÉS ANGOL fegyverkezési ipar versenyfutása

Németország fölénye már behozhatatlan

A „Magyar Lapok” eredeti tanulmánya (MN.) Annakidején, mikor a napról-napra erősödő háborús veszedelem hatása alatt Németország az azóta már szinte legendássá lett kérdést: „Ágyúkat vagy vajat?” felvetette, a német nemzet mint egy ember, nyomban világosan felelt ennek a kérdésnek a jelentőségét. A német kormány ilyenformán semmilyen nehézség nem állott útjában, hogy a közgazdaság szükségleteit a háborús ipar szükségleteinek megfelelően szabályozza. Angliában ezeken a rendszabályokon akörbiban még csak mosolyogtak; miután azonban eltelt 18 keserves háborús hónap, a brit kormány sem tudott

stratégiai és ugyanakkor ellátáspolitikai gondjain másképpen segíteni, minthogy útjára indította az új és a németekéhez veszedelmesen hasonlító jelzőt: „Bengázi vagy vaj?” A fegyverkezési ipar szempontjából nézve azért ennek a multra való emlékezésnek oly rendkívül nagy jelentősége, mert ez is bizonyítja, hogy míg Németország minden eshetőség szambavetése mellett, idejében gondoskodott arról, hogy fegyverkezési iparát a polgári szükséglettel összhangba hozza, addig Anglia csupán a már igen súlyos vált hadihelyzet kényszerítő hatása alatt folyamodott ilyen szigorú rendszabályokhoz.

sabb kényszerrendszabályok árán sem lehetett gondolni.

Hogy pedig az újabban napvilágot látott angol rendszabályok sem megfelelőek, az élenken kitűnik az alsházban, valamint Anglia szakkörében napról-napra megújuló és mind éleesebbé fajuló vitákból. A „Daily Herald” éppen a napokban utal arra a körülményre, hogy a brit fegyverkezési ipar, a kormány többrendbeli nyilatkozatai ellenére csupán félerővel dolgozik és hogy az elégtelen szervezés, valamint a folytonos nyersanyaghiány következtében az acélpár számos műve állandóan felére csökkentett munkaerővel kénytelen dolgozni. A „Daily Telegraph” pedig több más angol sajtóorgániummal együtt az angol repülőgépiparban a német légitámadások folytán bekövetkezett nagyarányú munkacsökkentésekről ír és világosan rámutat arra, hogy Nagybritannia igen messze van attól, hogy a német háborús termelést utérje, nem is beszélve arról, hogy azt túlszárnyalja.

Összehasonlítás a két állam hadiipara között

Az e téren mindkét oldalon bekövetkezett fejlemények egyes részleteit a semleges megfigyelő természetesen csak igen nehezen követheti és ítéheti meg. Mindazonáltal egész sereg olyan támpont áll rendelkezésre, amelyekből úgy Németország mint Anglia közvetlen háborúelőtti hadfelszerelési iparának teljesítőképességét illetően bizonyos becsléseket lehet eszközölni. Ha ebből a célból a vas- és fémfeldolgozóipart, — beleértve ebbe a gép- és gépjárműgyártást, az elektrotechnikát és finom-mechanikát — továbbá a kémiai ipart, valamint a bányá- és építőipart vesszük vizsgálat tárgyává, akkor kitűnik, hogy míg Angliában 1938-ban a vas- és fémpár 2,93, a kémiai ipar 0,32, a bányáipar 1,66 millió embert foglalkoztatott, addig Németországban, ugyancsak 1938-ban ugyanezekben az iparágakban 4,59, 0,63, 1,14, illetőleg 3,55 millió ember talált elhelyezkedést. Ilyenformán a bányáipar kivételével, ahol Németországban és Angliában egyaránt körülbelül egyenlő volt a foglalkoztatottak száma, valamennyi említett iparágban Németország javára, meglehetősen egységesen kétszeres erőpotencia mutatkozik. Ennek megfelelően tűnik ki a két ország géperőjű teljesítőképességének egymással való szembehelyezésénél.

ciójával szemben csupán 1:1 milliárdot mutat fel.

Nem segítenek az újabb akadályok sem

A német fegyverkezési ipar ilyenformán emberi és géperőjű munkaerőben egyaránt már a háború közvetlen kitörése előtti időben olyan óriási fölényről tett tanuságot, hogy a különböző áthidalására még a legerőszakos-

Baj van a hajóépítőiparban is

Hasonló természetű panaszok hangzottak el a brit hajóépítőipar képviselőinek legutóbbi értekezletén. Az új hajók építésének vontatott üteméért,

Nagyvárad magyar „Hősi Szobrot” vár

Szeptember 6-án lesz egy esztendeje annak, hogy Nagyváradra bevonultak a magyar honvédek és két évtizedes rabság után Nagyvárad ismét magyar lett. Erre az alkalomra mód nyílik, hogy Szent László városában szoborral örökítsük meg a piros parolák 37-es háziérezd vi-
lágháborús dicsőséges csatáit

A jóskabakák és a testvér 139-es gyalogezred katonái 1914 augusztusától 1918 novemberéig Európa valamennyi hadszínterén ezrével adták életüket a magyar hazáért. A vörző frontokon tanúsított bátorságuk Nagyvárad városának címere köré is dicsőjényt von. A hőstettekről szerencsésen visszatért 37-es és 139-es katonákra és a velük együttérző társadalomra hárul most a feladat, hogy az ismét szabad Nagyváradon hősi szobor állításával áldozzanak a messzi tömegsírokban a teljes magyar fellámadás győnyörű igéretét küldő jóskabakák drága emlékének.

Biharország nem tagadhatja meg nagyszerű múltját. Ezért kérek minden bajtársunkat és minden igaz magyar arra, hogy adománnyal segítsen felállítani a nagyváradai hősi szobrot

Igy hangzik vitéz nemes Balogh Sándor ny. altábornagynak, a régi 37-es és 139-es gyalogezred parancsnokának és nesztorának felhívása az egész országban szétszórtan élő baj-

társakhoz és a hazafias közönséghez. Tudvalevő, hogy a két évtizedes elnyomatás után a felszabadult magyarság gazdasági helyzete olyan, amely lehetetlenné teszi ennek a tervnek a megvalósítását, ezért indítottak országos mozgalmat.

Nagyvárad magyarságának méltó képpen ki kell vennie a részét az áldozatokból. Annál is inkább, mert alig van itt család, amelynek valamelyik hozzátartozója ne nyugodna valahol messze a hősi tömegsírokban.

A 37-es nagyváradai háziérezd ez év szeptemberében ünnepli meg alakulásának és fennállásának 200 éves fordulóját. Erre az alkalomra Nagyváradra jönnek mindazok, akik katonai pályafutásukat ennél az ezrednél kezdték el. Igen alkalmas lenne, ha ez az emlékezés a felállítandó hősi szobor gondolatának jegyében zajlana le.

A hősi szoborra való gyűjtésben minden 37-es és 139-es bajtárs ki fogja venni a részét. Most már csak a közönségünk áldozatkészségén múlik, hogy tehetőséghez mérten mennyire érti meg a hősi szobor felállításának parancsoló szükségét. A gyűjtés csak számozott csekkklapon eszközölhető. Csekkklapokat bárki igényelhet szerkesztőségünkben és az Emlékmű Bizottságnál, Nagy Istvánnál, Szaniszló utca 2. szám alatt.

Sertéshizlalók! Uradalmak! Gazdaságok! Ipari sertéshizlalók és sertéskereskedők figyelmébe!

Közöljük, hogy úgy kövér, mint sovány sertések értékesítésével foglalkozunk. Felkérjük, hogy hízott és sovány sertésüket eladásra felkínálják a Nagyvárad Húsiparosok Szövetsége sertésbeszerző osztályának Nagyvárad Város Kézvághídi telepén. Távbeszélő: 19-31 Reggel 8-tól este 8-ig állandó irodai órák.

Megyételre keresünk jó állapotban levő National-cassát.

valamint a javítás hosszadalmasságáért az érdekelt ipar semmi körülmények között sem hajlandó a felelősséget vállalni és azt teljes mértékben a brit bürokrácia hibás és csak akadályozásra alkalmas szervezeteire hárít minden felelősséget. Bárna lehet azonban Menzies, Ausztrália miniszterelnökét is tanulni hivni, aki Angliában tett látogatása után, május végén Sidneyben minden kertelés nélkül beismerte, hogy „Az angol világbirodalom olyan ellenféllel áll szemben, amely technikai szempontból, valamint a harcokcsik és repülőgépek számát illetően ezerszeres fölényben van”. Legjellemzőbbek végül arra a zsákutcára, amelyben az angol fegyverkezési ipar teljesítőképessége került, azok az intézkedések, amelyek az északirországi általános védkötelezettség bevezetésének meghiusulása után, Észak-Irországi lakosságának az angol fegyverkezési ipar céljaira való erőszakos igénybevételét célozzák és amelyek máris óriási felháborodást váltottak ki.

Ezzel szemben Németországban a munkaerők kapacitását a rendkívül háborús sikerek következtében lényegesen fokozni lehetett; az ipar rendelkezésére álló hatalmas európai gazdasági tér lehetőséget ad fentakadás-nélküli és egyenletes mértékben való nyersanyagellátásra, még a háború kitörésekor fennállott hadiipari készlet-ség lényeges fokozása mellett is.

(dr. Sz. L.)

A SZAKMAI SZERVEZETEK EGY-
SÉGESÍTÉSE. Kolozsvárról jelentik: Az erdélyi Párt vezetősége gróf Teleki Béla elnök és Albrecht Dezső ügyvezető alelnök, országgyűlési képviselők részvételével a kolozsvári központban a szakmai szervezetek egységesítése ügyében a különböző munkás és alkalmazott érdekeltségek bevonásával megbeszélést tartott, amelyen egyhanguan az az álláspont alakult ki, hogy a munkásérdekek hathatós megvédése céljából sürgősen szükség van a különböző szakmai szervezetek teljes egységesítésére, ami külön törvénnyel, vagy kormányrendelettel történhetne meg, azonban csakis az egész ország területére kiható érvényei, nem pedig csupán a visszacsatolt keleti ország-
részekre nézve. A kérdés rendezése az Erdélyi Párt a munkás és alkalmazotti szakmai érdekeltségek bevonásával tervezetet készít, melyet az illetékes fórumok elé terjeszt.

Belvárosi mozgóban

Hölgyek előnybenlegragyogóbb magyar vígjáték
Kiss Manyi, Vaszary Piri, a 2 Pethes,
Bilicsy Tivadar stb.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1

HalálbrigádÓriásfilm a francia idegenlégió harcaiból
Claudette Colbul, Ronald Colman
Előadások pontosan 5, 7 és 9 órakor.

Apolló filmszínházban

Nóti Károly vígjátéka

Három sárkányFőszerepben: Lázár Mária, Balla
Lici, és Kabos Gyula.**GAZDASÁGI ÉLET****Fontos mezőgazdasági tudnivalók****Hogyan vásárolhatunk kenyérgabonát?
A gabonatermés elszámolása
és a takarmány beszerzése**

A gabona- és takarmányfélék forgalombahozatalával kapcsolatban kiadott rendeletek eddig nem intézkedtek részletesen, hogyan vásárolhatunk kenyérgabonát a mezőgazdasági munkások. Arra sem történt intézkedés, hogy a felesek gabonatermését

milyen módon számolják el. A kisgazdaságok is tájékozatlanok voltak az abraktakarmány beszerzése tekintetében. Illetékes helyen ma tájékoztató közleményt adtak ki, amely részletes utasítást tartalmaz mindezekre a kérdésekre.

**Kenyérgabonát
vásárolhatnak a mezőgazdasági munkások**

Olyan mezőgazdasági munkás, aki a múltban gabonáért végzett munkát és idén nem kereste meg a szükséges gabonamennyiséget, kivételesen vásárolhat kenyérgabonát. — Indokolt esetben (főképp a szőlőterületeken) a községi elöljáróság (polgármester) igazolványt állíthat ki részére. Az igazolvány alapján legkésőbb ez év október 31-ig beszerezheti a szükséges gabonamennyiséget a legközelebbi Hombár-bizományosnál. A vásárlási igazolványt a Hombár-bizományos bevonja.

Ha a bizományos a gabonát a rak-tárból adja ki, akkor métermázsánként egy pengő jutalékot számíthat. Előfordulhat az az eset is, hogy a vásárló munkás előre megállapodik egy termelővel (lehet gazda vagy felesleggel rendelkező mezőgazdasági munkás is). Ez a termelő felkínálja a gabonáját a bizományosnak és a vásárló mezőgazdasági munkással együtt bejelenti hogy a felkínált mennyiségből az igényjogosult munkás vásárolni akar. A bizományos ilyen esetben köteles a megjelölt tételt az igényjogosult munkás részére kiadni. Ebben az esetben az egy pengős jutalék nem számítható fel.

Hogyan kell a felesek gabonatermését elszámolni?

A haszonbérleteknél a bérlő csak annyi gabonát adhat ki természetesen a bérbeadónak, amennyi a bérbeadónak a házi vagy gazdasági szükségletekre feltétlenül szükséges.

A feles bérbevevő ezzei szemben a feles bérbeadónak a termésnek szerződés szerint megillető részét teljes egészében köteles kiadni.

Ha a felezés a már kicsépeelt gabonából történik, akkor a cséplést a feles bérbevevő végezteti. Ebben az esetben a cséplési eredménylapon

tásra és a felezés keresztékben történt, akkor a felek egyenként csak öt-öt katasztrális hold termést csépelettek és így az eredménylapon csak ezt a területet kell feltüntetni.

A kisgazda abraktakarmányszükségletének beszerzése

Az olyan 50 katasztrális holdnál kisebb gazda, akinek — főleg elemi kár miatt — nem termelt árpája vagy zabja és arra állatainak takarmányozása végett szüksége van, legalább 100 kilogramm árpanak vagy zabnak a beszerzését a községi elöljáróságtól (polgármester) kérheti és ez legkésőbb ez év október 31-ig a gazdát a beszerzéshez szükséges megfelelő igazolvánnyal látja el. E beszerzés azonban csakis a Hombár-bizományos ut-

ján történhetik, aki métermázsánként egy pengő jutalékot számíthat fel a vevő terhére. Gazda gazdától közvetlenül az idén nem vásárolhat gabonát.

A KERESKEDELEM KÉPESÍTÉS-HEZ KÖTÉSÉT SURGETI A PÉCSI KERESKEDELMELI ÉS IPARKAMARA. A Magyar Tudósító jelenti: A pécsi Kereskedelmi és Iparkamara véleményező bizottsága most tartotta alakuló ülését Matyasovszky-Zsolnay Tibor miniszteri biztos vezetésével. Az ülésen hangoztatták, hogy a kereskedelem képzése ügyében a kamara már régebben állást foglalt. Sajnos a kérdés még nem oldódott meg. A kamara azt kéri, hogy illetékesek foglalkozzanak ismét a kérdéssel, mert a keresztny kereskedelem súlyt helyez arra, hogy a szakköztségi minél magasabb fokot álljon.

Az abraktakarmány eladása kis tételben

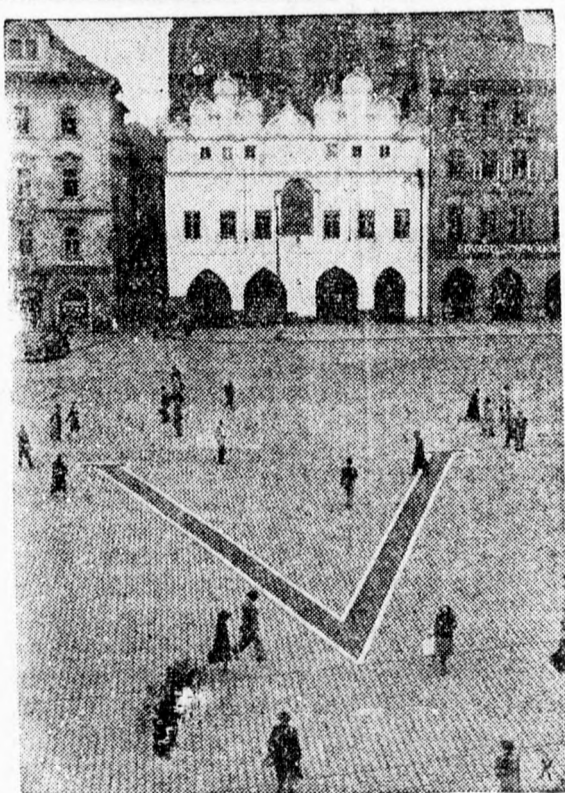
Egyes községekben, de méginkább városokban vannak olyan egyének, akiknek szántóföldterületük nincs, elenben tartanak fuvaroslovat, néhány darab baromfit, galambot, házi nyulat stb. Ezek árpa- vagy zabszükségletének kielégítése végett a köz-

ellátási kormánybiztos fog megfelelő kiutalási keretet kapni, amelyet a kormánybiztos a községek (városok) közt fog kiosztani. A szétosztás szabályait a közellátási kormánybiztos fogja megállapítani.

Ki kell függeszteni az üzletekben az árjegyzékeket

Budapestről jelenti a MTI: A kormányrendeletet adott ki, amely szerint minden kereskedő, iparos, aki árut akár közvetlen fogyasztás, akár eladás céljából tart, köteles üzlethelyiségében az ár-ellenőrzési kormánybiztos rendelete alapján kiadott

hatósági árjegyzéket kifüggeszteni, aki ez ellen vét, kihágást követ el és amennyiben a cselekmény súlyosabb büntetést alá nem esik, két hónapi, háboru eseti hat hónapi elzárással büntetendő.

„V” a győzelem jele Varsó egyik főterén.

Német páncéltörő munkában.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD.
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

MIKOR KELL SÜTÉTITENI?

(MTI.) A magánvilágítás, lakóházak és járművek elsötétítését augusztus 7-én 20 óra 10 perckor kell végrehajtani és hajnali 4 óra 25 percig tart.

DR. SOÓS ISTVÁN HAZAÉRKEZETT. Nagyvárad. Saját tud. Jelenítettük, hogy dr. Soós István polgármestert Szovátfürdőn súlyos baleset érte. Szerdán délután a marosvásárhelyi Csakó-szsanatóriumból, ahol hetek óta ápolás alatt állott, autóval hazaérkezett dr. Soós István polgármester. Sérült lába még gipszben van, egyelőre lakásán marad kezelés alatt.

Megállapították a Nagyvárad Vegy-
kísérleti Állomás működési körzetét. A Hivatalos Lap közli a földművelés-
ügyi miniszter rendeletét a mezőgaz-
dasági vegykísérleti állomások műkö-
dési körzetének megállapítására vo-
matkozólag. E rendelet szerint a nagy-
várad m. kir. Mezőgazdasági Vegyki-
sérleti Állomás működési körzetéhez
tartoznak: Szilágy-megye, Nagyvárad
város, Bihar-megyéből a biharkeresz-
tesi, ceséfi, élesdi, margittai, nagyszal-
ontai, nagyvárad, sárréti, szalárdi és
székelyhídi járások és Nagyszalonta.

KINEVEZTÉK AZ ÚJ OLASZ ÉS
FRANCIA MAGYAR KÖVETEKET.
Budapestről jelenti a MTI: A kor-
mányzó a külügyminisztérium veze-
tésével megbízott miniszterelnök elő-
terjesztésére *Máriásy Zoltán* rend-
kívüli követ, meghatalmazott minisz-
tert a kvirindli magyar követség ve-
zetésével, valamint az olasz birodal-
omban való képviselettel, továbbá
Bakács-Bessenyei György br.
dr.-t rendkívüli követ, meghatalma-
zott minisztert a Vichyben működő
franciaországi magyar követség veze-
tésével, valamint a franciaországi
képviselettel követi minőségben meg-
bízta.

Kinevezés. A Hivatalos Lap közli,
hogy dr. Géher Gézá Nagyvárad vá-
rosához II. oszt. fogalmazóvá ideigle-
nes hatállyal kinevezték.

NAGY TŰZVÉSZ EGY GÖTEBORGAI
IPARTELEPEN. Stockholmból jelenti
a Német TI: A göteborgi Kuztens-
művek telepén hatalmas tűz dühög.
Nagy fetelek és a művek 30-40 ki-
sebb birkája vált a tűz martalékává.
(MTI.)

Zsarolni akart két váradai munkake-
tűlő. Nagyvárad. Saját tud. Dajka
Gyula és Klein Márton nagyváradai
foglalkozás nélküli egyének ellen a
rendőrségen feljelentést tett három vá-
radai lakos, névszerint Fuksz Sámuel,
Fülöp Izsák és Lefkovits Jenő, akik el-
mondották, hogy Dajka és társa laká-
sukon megjelentek és magukat detek-
tíveknek mutatva be, megfélemlítéssel
pénzt akartak zsarolni. A rendőrség
megindította ellenük az eljárást.

A MAJOR

gyorsíró szaktanfolyam
új helyiségbe költözött. Címe:
Szilágyi Dezső u. 12. I. 5.

Augusztus első napjaiban új államvizsgára

előkészítő tanfolyamok kezdőd-
nek. Tantárgyak: gyorsírás,
gépírás, kereskedelmi levelezés,
helyesírás.

Még ma iratkozzon be.

NAGYBRITANNIÁBAN SÜLYOS
ÉLELMISZERVÁLSÁG VAN. Stock-
holmból jelenti a NTL: A Svészka
Tagbladet londoni tudósítója szerint
az élelmiszerhelyzet Nagybritanniában
súlyos. A kenyérmagvak ára megkét-
szereződött. A megállapított adagok
elégtelenek. Az a remény, hogy a kész-
let az új termésig elegendő lesz nem
valósult meg. A brit rádió szerint Ang-
liában szerdától kezdve adagolják a
tejet. (MTI.)

Jugoszlávia utódállama értekezletre
ülnek össze Bécsben. Zürichből jelenti
a Bud. Tud. A Neue Zürcher Zeitung
milánói levelezője jelenti, hogy a leg-
közelebbi jövőben Jugoszlávia utódál-
lama Bécsben értekezletre ülnek ösz-
sze. A volt jugoszláv állam vasúti fel-
szerelésének szétosztását fogják meg-
beszélni.

Iskolánkívüli népművelők az árvizkárosultakért

Tarkó Lajos népművelésügyi titkár
felkereste szerkesztőségünket és át-
adott 24 pengőt az árvizkárosultak
számára. Ez az összeg azoknak az
előadókknak az óradíjaiból gyűlt ösz-
sze, akik az iskolánkívüli népművel-
lés keretében Gyapju és Érkörtvélye-
s községekben tartottak előadásokat. A
lelkes előadók, akiknek névsorát az
alábbiakban közöljük, önként mon-
dottak le óradíjukról az árvizkárosul-
tak javára.

Gyapju községből: dr. Kálhy Józ-
sef orvos, Bokáné Balla Erzsébet ta-
nitónő, Boka Traján áll. tanító, Ta-
kács István áll. tanító, Érkörtvélye-
sen Bene András áll. ig. tanító, Bé-
kés Viktor áll. tanító, dr. Lesniczky
Béla főjegyző, Nyíri Margit áll. ta-
nitónő, dr. Szilágyi István körorvos,
Tarnay Imre áll. tanító, Tóth Anna
áll. tanítónő 2-2 pengőt ajánlott
fel a nemes célra.

Szeptember ötödikén ünneplik meg Kolozsváron a hazatérés évfordulóját

Kolozsvárról jelenti: Az Erdélyi
Párt elnöksége a következő felhívást
intézte Erdély és a Partium magyar-
ságához:

Huszonkét esztendő idegen uralma
alatt állandó reménykedéssel a ma-
gyarság történelmi rendeltetésébe
vetett szilárd bizalommal várta Erd-
ély és a keleti részek magyarsága
azt a napot, melyen a trianoni meg-
aláztatás elmúlik és ismét magyar
katona lépi át a véglegesnek soha el-
nem fogadott határt.

Ezt a napot, mely Észak-erdély és
a Székelyföld magyarságának meg-
hozta a felszabadulást, a szabadság
ünnepének kívánja minden évben
megülni e területek népe, melynek
rendjét a társadalom minden rétegét

A HONVÉDSZOLGÁLTATÁSRA IGÉNYBEVETT GÉPJÁRMŰVEKET GUMIABRONCCSAL EGYÜTT KELL ÁTENGEDNI

Budapestről jelenti a MTI: A hon-
védelmi miniszter rendelete értelmé-
ben a honvédszolgálatás címén a
m. kir. honvédség részére igénybe-
vett szárazföldi gépjárművet a gép-
jármű üzemben tartója köteles a bir-
tokában lévő legjobb gumiabronccsal
felszerelni, valamint egy használha-
tó tartalék gumiabronccsal köteles át-
engedni.

Megválasztották az EMKE új főtít-
kárát. A Magyar Tudósító jelenti: Az
Erdélyi Magyar Közművelődési Egye-
sület a napokban tartott ülésén betöl-
tötte Sándor József lemondásával meg-
üresedett főtítkári székét. Az EMKE
új főtítkára Nagy Endre, volt kollé-
giumi igazgató, aki nagy szerepet ját-
szott Erdély közéletében.

Be kell jelenteni a szünetelő üzemi,
üzleti helyiségeket. Felhívom Nagyvá-
rad város lakosságát, a háztulajdono-
sokat, vagy bárki mást, hogy mind-
azon üzlet, vagy üzemi, gyári helyisé-
get, helyiségeket, amelyben az üzleti,
üzemi munka szünetel, a szünetelés
időpontjának megjelölésével a város I.
fokú közigazgatási hatóságánál leha-
tólag írásban azonnal jelentsek be.
Nagyvárad, 1944. évi augusztus 5-én.
Dr. Varga László sk. tanácsnok.

A bíróság előtt áll a kommunista

Doktor Sándor. Pécsről jelenti a MTI:
A pécsi törvényszék szerdán tárgyalta
a jelenleg 77 éves Doktor Sándor
dr.-nak a baranyai köztársaság elnö-
kének bűnügyét. Az ügyészség felség-
sértéssel, lázadással, hűtlenséggel, fel-
ségstérésre való felhívással vádolta
annakidején a baranyai és hajai köz-
társaság kikiáltásában tevékenyke-
dett Doktor Sándort. Az elnök a tár-
gyalás elején megállapította, hogy
Doktor Sándor dr. ügyével egyizben
már foglalkozott a pécsi törvényszék
és távollétében életfogytiglani fegy-
házra ítélte. A vádlott artatlanságát
hangoztatta. A bíróság a bizonyítékok
kiegészítését rendelte el. A védő sza-
badlábrahelyezési kérelmét elutasította
a bíróság.

Az Erdélyi Párt memorandumban

kéri az önálló kolozsvári rádió létesí-
tését. Kolozsvárról jelenti: A magyar
rádió vezetőségének ama intézkedésé-
vel kapcsolatban, hogy Kolozsvárt egy-
és egy negyed Kw-os rádióközvetítő-
állomást kíván csupán felállítani, nem
pedig önálló rádióadó állomást, az
Erdélyi Párt országos elnöksége is ak-
cióba lépett az önálló kolozsvári rá-
dióadóállomás érdekében, amelyet
Erdély és elsősorban Kolozsvár kultu-
rális értékeit, szellemi súlyát mérle-
gelve, sürgősen megvalósítandó fel-
adatnak tekint. Az Erdélyi Párt el-
nöksége ez ügyben memorandummal
fordul a kormányhoz, melyet maga az
országos pártelnök, gróf Teleki Bé-
la foglalkoztatott helyre juttatni.

BEFEJEZTE A MUNKAKÖZVETÍTŐ A JELENTKEZETT KÜLFÖLDI MUNKAVÁLLALÓK BEHÍVÁSÁT

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradai
munkanélküli szakmunkások Német-
országba való munkába helyezése
ügyében a munkaközvetítő hivatal
gyors ütemben végzi az előkészítő
munkálatokat. Naponként 400 behívó
értesítést postáznak a jelentkezett
munkásoknak, melyen fel van tüntet-
ve a felülvizsgálat napja, mikor is a
bizottság gondoskodik beosztásukról,
illetve a munkaszerződés megkötésé-
ről, valamint a kiutazás körülményei-
ről.

Mint értesülünk dr. Gyapay polgár-
mesterhelyettes tárgyalta dr. Báthly bu-
dapesti iparügyi miniszteri fogalma-
zóval, aki ebben az ügyben Nagyvá-
radra érkezett. A polgármester kész-
ségesen megígérte, hogy öt városi tisz-
viselőt bocsát a munkaközvetítőhiva-
tal rendelkezésére, hogy segítségére le-
gyenek a hatalmas méretű munkában
a munkaközvetítő tisztviselőknak, akik
három nap alatt el kell végezzék a
mintegy ezer ember kiutazásával járó
munkálatokat és a szerződések kiállí-
tását. Az alispáni hivatal szintén át-
enged három tisztviselőt erre az időre.

Az országból eddig mintegy 6500
munkást fogadott be hasonló módon a
Németbirodalom. Ezek keresetükből
havonként a családtagok számára
szerint 60 márkát (körülbelül 90 pen-
gőt) küldhetnek haza. A munkások
úgy szociális, mint anyagi téren telje-
sen a német munkásokkal egyenlő el-
bánásban részesülnek.

**Hirdessen
a Magyar Lapokban**

SPORT

Nagy érdeklődés nyilvánul meg a FTC-Tőrekvés mérkőzés iránt

Vasárnap délután látja vendégül a Ferencváros szabad játékosaival megerősített FTC-t a Tőrekvés. A népszerű kis Fradi az elmúlt bajnoki év során a jobbnál-jobb eredményeket érte el, rendszerint 4-5 Fradi-játékos szerepel állandóan az FTC-ben, így tekintélyes erőt képvisel. A Tőrekvés tisztességes eredményt akar elérni elene, ezért ma, csütörtökön nagy edzést tart, amelyen az összes számbajárható játékosok részt vesznek. Ekkor

mutatkozik be Rif Emil is, az új edző. A mérkőzés iránt máris igen nagy érdeklődés nyilvánul meg és egészen bizonyos, néhány ezer néző élvezi majd a két csapat nagyszerűnek ígérkező küzdelmét.

A Tőrekvés összeállítása valószínű a következő lesz: Szűcs—Kovács Rocska—Nagy, Csont, Balk—dr Tóth, Góznér, Kiss, Moskó, Pap. A mai edzés délután fél 6 órakor kezdődik.

Bizonytalan a NAC összeállítása a Ferencváros ellen

Szerdán este játékos értekezletet tartott a NAC otthonában. Az értekezleten megjelent Jeney Rezső elnökkel az élen a NAC teljes vezetősége és a játékosok közül azok, akiket szolgálati beosztásuk nem akadályozott a megjelenésben. Jelen voltak: Juhász, Bodola, Molnár, Domján, Krasznai, Kovács II, Fuszék, Kovács I, Sárvári és Mihók.

A szombat esti összeállítás a következő alakult: Solymosi—Molnár, Domján—Kovács II, (Fuszék), Kovács I, Sárvári, Bodola, Haláti.

Tóthot nem adja az Ujpest.

Az Ujpesttől az értekezlet folyamán telefonértesítés jött, amely szerint Aschner elnök nem engedi át a kiváló játékost. A délután folyamán Tóth Mátýástól pedig távirat érkezett

a következő szöveggel: „A tárgyalások hátráltatva, maradok és edzek.” A Tóth-ügyben tehát a helyzet az hogy az Ujpest nem adja ki, Tóth viszont nem marad, hanem leutazik Váradra és a várakozási idő letelte után a NAC rendelkezésére áll. Hogy ez a várakozási idő mennyi lesz, ez még sok mindentől függ...

A továbbiakban Jeney elnök és Rónay edző szölt a játékosokhoz, majd taktikai megbeszélés volt. Szerdán délután egyébként erőnléti edzés volt, majd fürdőben voltak a játékosok.

A hangulat mindenestre kitünő, s ha igaz az, hogy „minden rosszul induló vállalkozás jól szokott sikerülni”, akkor a NAC-nak igen jól kell szerepelnie...

Nagyszabásúnak ígérkezik a Debrecen-Nagyvárad városközi atlétikai verseny

Még nem volt Nagyváradon ilyen atlétikai verseny, amilyenek a Debrecen—Nagyvárad városközi mérkőzés ígérkezik. Mind Debrecen, mind Nagyvárad jól felkészült és jó formában lévő atlétákkal méri össze erejét. Az újra lendületbe jövő váradi atlétikának ez a verseny lesz a legelső próbája és reméljük, hogy meg is állják helyüket az atléták.

Ujjonnan elkészült pálya várja a versenyt, ami egyúttal pályavárató ünnepe is lesz.

Végre Nagyváradon is lehet gyönyörködni a legszebb, legnemesebb sportok egyikében, az atlétikában. A berlini olimpián 100.000-es tömegek élvezték végig az atlétikai versenyeket. Reméljük, hogy Nagyváradon is nagy tömegeket mozgat majd meg a városközi viadal, amit 10-én, vasárnap délután rendeznek meg az Erzsébet-körúti pályán.

A nagyváradiak ellenfelei közt nagyon kiváló atléták lesznek, akik közül nem egy a legjobb versenyzője Magyarországnak.

A debreceniek kiválóbb atlétái: Dr Kapros, hármasugró, országos főiskolai és vidéki bajnok, magyar válogatott. *Korompai*, sprinter, országos bajnok, magyar válogatott. *Ráthonyi*, országos főiskolai és orsz. vidéki távolugró bajnok. *Bodnár*, rúdugró, országos vidéki bajnok. A nők közül a legtehetségesebb magyar atlétalány. *Gyarmati* Olga, országos magasugró és sprinter bajnoknő, de egyformán jó minden számban.

A vezetőség kéri a versenyrendezőket, valamint az atlétákat, hogy ma. aug. 7-én este 7 órára teljes számban jelenjenek meg az Erzsébeti pályán, hogy megbeszéljék a vasárnapi versenyrendezés körüli részleteket. Ez az utolsó összejövetel!

Megváltoztatták az NB I. sorsolását

Kedden este történt meg az MLSz-ben az NB I új sorsolása. A helyesbített sorsolás a következő:

Augusztus 20:

Kolozsvár—SalBTC, Szeged—Elektromos, DiMÁVAG—Ferencváros, Nagyvárad—Ujvidék, WMFC—SzVSE, X—Ujpest, Gamma—Kispest, Szolnok—Lampart.

Augusztus 24:

SalBTC—SzVSE, Elektromos—Ujpest, Nagyvárad—Lampart, Ferencváros—Kispest, WMFC—Szolnok, Ujvidék—Gamma, Szeged—Kolozsvár, X—DiMÁVAG.

Augusztus 31:

Ujvidék—X, Gamma—WMFC, Szolnok—Nagyvárad, Lampart—Ferenc-

város, Kispest—Elektromos, Ujpest—SalBTC, SzVSE—Szeged, Kolozsvár—DiMÁVAG.

Szeptember 7:

SalBTC—Kispest, Elektromos—Lampart, Ferencváros—Szolnok, Nagyvárad—Gamma, WMFC—X, Ujvidék—Kolozsvár, DiMÁVAG—Szeged SzVSE—Ujpest.

Szeptember 14:

Szeged—Ujvidék, Kolozsvár—WMFC, X—Nagyvárad, Gamma—Ferencváros, Szolnok—Elektromos, Lampart—SalBTC, DiMÁVAG—SzVSE, Kispest—Ujpest.

Szeptember 21:

SalBTC—Szolnok, Elektromos—Gamma, Ferencváros—X, Nagyvárad—Kolozsvár, WMFC—Szeged, Ujpest—Lampart, SzVSE—Kispest, Ujvidék—DiMÁVAG.

Szeptember 28:

DiMÁVAG—WMFC, Ujvidék—SzVSE, Szeged—Nagyvárad, Kolozsvár—Ferencváros, X—Elektromos, Gamma—SalBTC, Lampart—Kispest, Szolnok—Ujpest.

Október 5:

SalBTC—Szeged, Elektromos—DiMÁVAG, Ferencváros—Ujvidék, Nagyvárad—WMFC, Ujpest—Kolozsvár, Kispest—X, Lampart—Gamma, SzVSE—Szolnok.

Október 12:

Nagyvárad—SzVSE, WMFC—Ferencváros, Ujvidék—Elektromos, DiMÁVAG—SalBTC, Szeged—Ujpest, Kolozsvár—Kispest, X—Lampart, Gamma—Szolnok.

Október 19:

SalBTC—Ujvidék, Elektromos—WMFC, Ferencváros—Nagyvárad, Lampart—Kolozsvár, Kispest—Szeged, Ujpest—DiMÁVAG, SzVSE—Gamma Szolnok—X.

Október 26:

Magyarország—Németország Budapest, Magyar Kupa selejtező mérkőzések.

November 2:

Ferencváros—SzVSE, Nagyvárad—Elektromos, WMFC—SalBTC, Ujvidék—Ujpest, DiMÁVAG—Kispest, Szeged—Lampart, Kolozsvár—Szolnok, X—Gamma.

November 9:

SalBTC—Nagyvárad, Elektromos—Ferencváros, Szolnok—Szeged, Lampart—DiMÁVAG, Kispest—Ujvidék, Ujpest—WMFC, SzVSE—X, Gamma—Kolozsvár.

November 16:

Svájc—Magyarország Svájcban.

November 23:

Elektromos—SzVSE, Ferencváros—SalBTC, Nagyvárad—Ujpest, WMFC—Kispest, Ujvidék—Lampart, DiMÁVAG—Szolnok, Szeged—Gamma, Kolozsvár—X.

November 30:

SalBTC—Elektromos, Gamma—DiMÁVAG, Szolnok—Ujvidék, Lampart—WMFC, Kispest—Nagyvárad, Ujpest—Ferencváros, SzVSE—Kolozsvár X—Szeged

December 7:

Ujpest—Gamma, SalBTC—X, Elektromos—Kolozsváros, Ferencváros—Szeged, DiMÁVAG—Nagyvárad, WMFC—Ujvidék, SzVSE—Lampart, Kispest—Szolnok.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a Magyar Lapok at.

UJBÓL GARÁZDÁLKODNAK AZ EJSZAKAI BETÖRŐK. Nagyvárad. Saját tud. Ujabb napirenden vannak Váradon az éjszakai elsötétítés alatt történő betörések. Csütörtökre virradó éjszaka ismeretlen tettesek álkulcsal felnyitották Halmos Mór Rákóczi-ut 12. szám alatt lévő sorsjegyirodájának ajtaját és a jelek szerint megakarták fújni az irodában lévő páncélszekrényt, de ez nem sikerült. A rendőrség bevezette a nyomozást.

Ftdő Plébános Urak figyelmébe!

Missale Romanum kis kvart forma, fél bőrkötésben, fedőlapp és sarok dús aranyozásával, vörösmetszéssel, egy színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 40.— P

Missale Romanum kis kvart forma, vörös zerge, egész bőrkötésben, fedőlapp és sarok művészi aranyozásával, arany metszéssel, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 70.— P

Missale Romanum oktáv forma, indiai papíron, vörös felbőrkötésben, arany metszéssel. Művészi aranyozásu fedőlappal, két színnyomással. Legújabb kiadás. Ara 60.— P

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

KIADÓ 2 egymásbanyiló elegánsan bútorozott utcai szoba szept. 1-re Csengeri-utca 2. 136

Adás-vétel

MAGAS árakat fizetek bármilyen használt férfiruhákért. Tegyen egy próbát. Levelezőlap kívárra hazához jövek. Molnár, Bémet-tér 1.

Aranyat, ezüstöt napi áron vesznek. Tiszay óras és ékszerész, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

ELADÓ egy szép márványmosdó. Szigligeti-utca 13. (Boronkay). 149

MINDENMŰ arany ékszer és ezüst tárgyak vásárlása és eladása. Mészáros-u 4, az udvarban. Schwartz ékszerész.

SÜRGŐSEN ELADÓ 1x5, 1x2 szobás lakásos ház. Azonnalra bérebeadó 100 és 200 holdas birtok. Értekezni Popovics irodában, Szt. János-utca 6. Telefon 15-67. 152

Allást nyec

ELSŐRENDŰ szűcssegédet keresek. Halász szűcs. Kazinczy-utca 4. 151

KERESZTÉNY felhőnművart kezdő vagy tanuló lányt felveszek. Javorika Adam-u. 5. Rédey-kert mellett. 148

GYAKORLOTT sarkbuzonót vagy férfit azonnal felvesz WeEgo cipőgyár. Báthory-utca 12. 150

GÉPIRÓNÓ perfekt magyar román, öskeresztény, azonnalra felvételük. — Lipcsei ügyvéd, Szaniszló-u. 14. 146

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforogópén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.